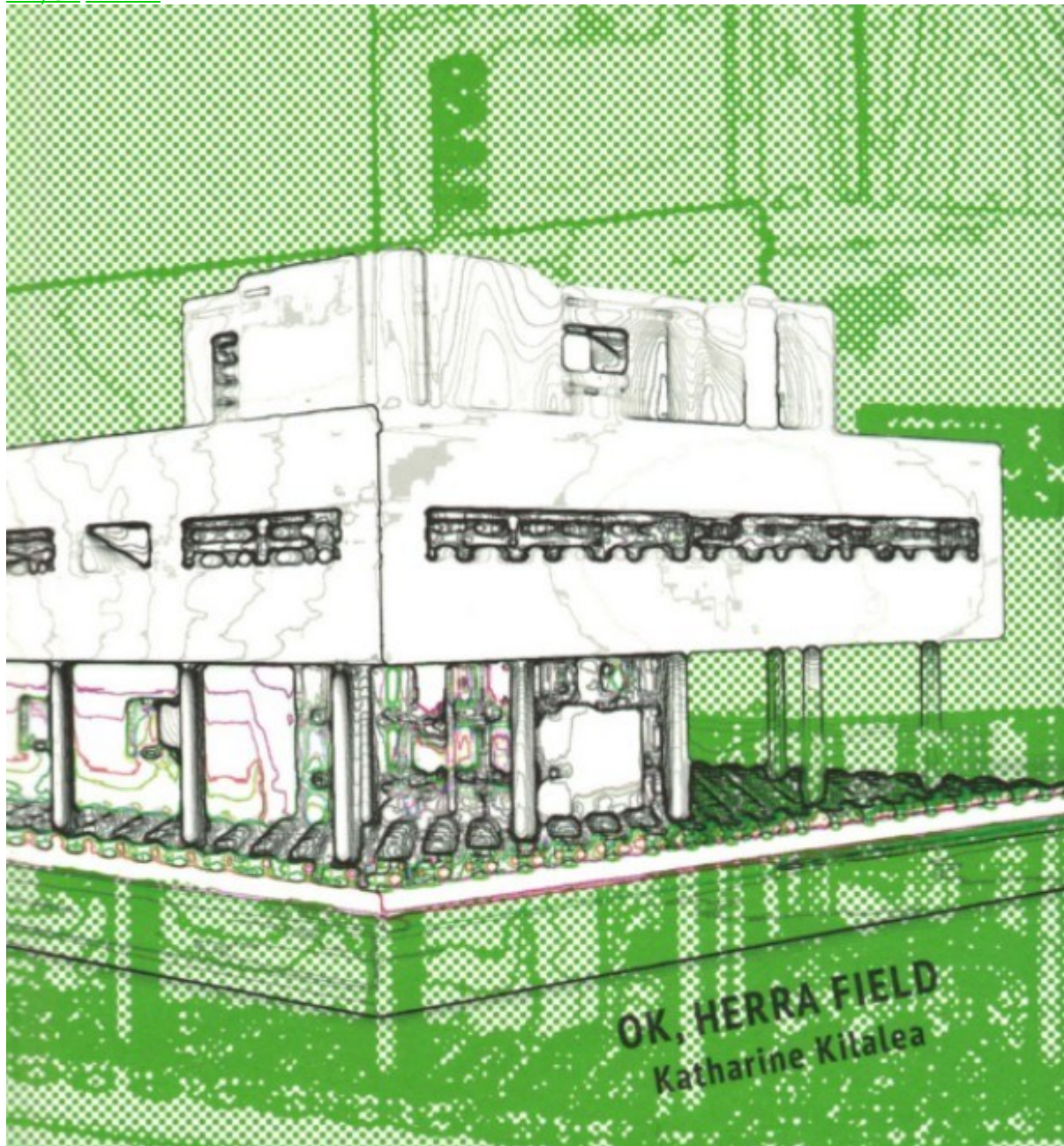

Katharine Kilalea: Ok, herra Field

[AM/31 ADMIN](#)

LIISA RINNE (22.1.2022)

Katharine Kilalean romaanin *Ok, herra Field* on tutkielma minuuden pirstaloitumisesta ja ihmisenä olemisen tuskallisuudesta.

Romaanin minäkertoja herra Field on junaonnettomuudessa työkykynsä menettänyt konserttipianisti. Hän muuttaa vaimonsa Mimin kanssa Kapkaupunkiin onnettomuudesta saaduilla korvausrahoilla. Talo on kopio Le Corbusier'n kuuluisasta Ranskassa sijaitsevasta Villa Savoyesta.

Vuoren rinteellä sijaitseva ”Veden Tutkimisen Talo” nousee keskeiseksi osaksi tarinaa. Sen sokkelot ja merelle avautuva maisema symboloivat Fieldin aina vain huokoisemmaksi käyvää minuutta.

”Olin usein ajatellut, kuinka mieltä vääntävästi merinäköalan tarjoavan talon kapeat ikkunat jättivät merestä näkyviin vain ohuen viipaleen. Se oli rajoittava näkymä, melkein rankaiseva, niin turhauttavan osittainen, että se tuntui melkein härnäämiseltä. Vaikka toisaalta tässä panttaamisessa oli myös jotain mieltä hivelevää – meri tietenkin oli siellä, sitä ei vain nähnyt.”

Romaani jakautuu kolmeen osaan: kevät, syksy, talvi. Tarina ei kuitenkaan varsinaisesti ala tai lopu, vaan se aaltoilee Fieldin päänsisäisenä pohdintana kuin ikkunasta avautuva merimaisema. Hän huomioi arkipäiväisiä asioita, ulkoa tulevia ääniä yhtä lailla kuin yllättäen ja selittämättä katoavan vaimon kohtaloa.

Kathrine Kilalea on runoilija ja *Ok, herra Field* on hänen esikoisromaaninsa. Hän on syntynyt Etelä-Afrikassa ja asuu nykyisin Britanniassa. Kapkaupunki ja sen ympäristö tuovat muuten etäisenä pysyttelevään tekstiin inhimillisyyttä.

”Keltatukkainen tarjoilija laittoi eteeni sämpyläkorin ja nokareen voita, joka oli ollut ulkona jääkaapista jo muutaman tovin. *Mitä hyvää saisi olla, ystävä kallis?* hän sanoi, ja vaikka se oli tietenkin vain sanakäännö, tunsin punastuvani, sillä yhtäkkiä huomasin toivovani, että hän rakastaisi minua tai ainakin pitäisi minusta. *Sinisimpukat on loppu*, hän sanoi. *Sinisimpukat on loppu, munuaiset on loppu*. Mistä voi tietää, toivooko joku sinulta rakkautta? Eipä mistään. Mutta eihän se mahdotonta ole! Hänellä oli vyötärönauhan kannattelemat karheat housut ja paita, joka oli kudottu niin hienorihmaisesta kankaasta, että sen läpi näki suoraan hänen rintaansa. Ruokalista oli juuttunut jonkun läikyttämän juoman tahmaan. *Onko nälkä?* hän kysyi, ja varmaan oli, sillä vatsaani kivisti; sinne Mimin poissaolo oli asettunut, tyhjään vatsaani ilman tunnetta lieventävää ravintoa.”

Ympäröivä todellisuus turisteineen ja rakennusmiehineen puhkoo reikiä Fieldin alati usvaisemmaksi muuttuvaan sisäiseen maailmaan. Syntyy kontrasti kahden todellisuuden välillä.

Vaikka tapahtumat etenevät kesästä talveen, niin aika niiden ympäriltä tavallaan katoaa. On vaikea tietää milloin mitään lopulta tapahtuu. Tätä korostavat lukujen alussa olevat lyhyet ajatelmät tai tiivistykset, jotka eivät suoraan liity niiden sisältöön.

Talon kautta Field myös tutustuu Hannah Kallenbachiin, talon entiseen omistajaan. Aluksi naisesta tulee Fieldin päänsisäinen puhekumppani ja myöhemmin tämän pakkomielle, kun hän eräällä päämäärättömällä automatkalla näkee naisen sattumalta vireisessä autossa. Hän rupeaa seuraamaan

naista ja siitä lähtien ”elämä tarkoitti Hannah Kallenbachin näkemistä ja kaikki muu oli vain odotusta.”

Jokailtaisen stalkkauksen myötä tapahtumat nytkähtävät liikkeelle. Edelleen tahmeasti, vaivaannuttavina, mutta kuitenkin. Aiemmin toistensa kaltaisina ohi lipuneet päivät saavat päämäärän. Mukaan astuu myös koira.

”Pysyin ikkunan alla kunnes valot sammutettiin ja kaikkialla oli hiljaista. Koira, joka oli luopunut leikistään, makaili vähän matkan päässä ja alkoi nukkua. Kun lähdin, nostin koiran ties mistä syystä kömpelästi syliini – tuntui kuin olisin vääntänyt jotakin irti maasta – ja kannoin sen aidan luo. Aluksi se rimpuili, mutta sitten se väsyi panemaan vastaan ja antoi, vaikkakin jäykästi, minun viedä sen aidan aukosta kujalle ja siitä autolle.”

Katharine Kilalean romaania lukiessa tulen miettineeksi taiteen tehtävää. Taiteen tarkoitus kun ei ole miellyttää, vaan herättää kokijassa erilaisia tunteita. Viedä omalle epämukavuusalueelle. Tämän Kilalea tekee taidokkaasti.

Yhtä lailla kuin mielen aaltoliike on romaani täynnä keskenään vertautuvia tasoja ja viittauksia. On Le Corbusier'n Villa Savoye ja herra Fieldin naapuriin kohoava keskeltä ontoksi jäävä laatikkotorni, joka puristaa ihmiset omiin pikku koloihinsa. On myös Hannah Kallenbachin kodin seinällä oleva Chagallin työn printtikopio, jossa pehmeä viiva liudentaa henkilöt kuin lopussa maiseman valtaava sumu. Lisäksi on Chopinin Sadepisara-preludi syntyhistorioineen.

Kaikki kerrokset eivät välttämättä aukea, eikä toki tarvitsekaan. Ansiokkaasti tekstin monikerroksellisuutta analysoi suomentaja Erkki Vainikkala jälkisanoinaan.

Teksti on itsessään kauniisti eteenpäin soljuvaa, sellaisenaan luettavaa. Samalla kun sen nimihenkilö herra Field on ahdistava ja tylsä tyyppi, josta en oikeastaan haluaisi tietää enempää.

Katharine Kilalean tapa kuvata mielen hajoamista jää vaivaamaan minua. Mistä oikeastaan on kyse – rakkaudesta, elämästä? – mietin vähän hämmentyneenä vielä pitkään lukemisen jälkeenkin.

Katharine Kilalea: Ok, herra Field, Poesia, s.178, suom. Erkki Vainikkala

Liisa Rinne on tamperelainen kirjailija ja kirjoittamisen maisteri Jyväskylän yliopistosta